

Som mačka a zatiaľ nemám žiadne meno. V Japonsku to raz o sebe vyhlásila jedna úžasná mačka. Nevie, do akej miery bola táto mačka úžasná, no keďže ja meno mám, aspoň v tomto smere som ju tromfol. Pravda, či sa mi moje meno páči alebo nie, to je už celkom iný príbeh. Veď len to, ako sa absolútne nehodí k môjmu pohlaviu, je vo svojej podstate až neuveriteľné... Dostal som ho približne pred piatimi rokmi, práve keď som dovŕšil dospelosť. Mimochodom, je mnoho teórií, ako prepočítavať mačací vek na ľudské roky, no nám mačkám príde celkom normálne, že sa už rok po narodení cítíme na človečích dvadsať.

V tom čase som si obľúbil spávať na prednej kapote striebornej dodávky stojacej na parkovisku pred jedným panelákom. Prečo práve tam? Pretože či už som spal, alebo len tak oddychoval, nestalo sa, že by ma nejaký človek odtiaľ odohnal, čo by inak pôsobilo nanajvýš nedôstojne. Ľudia sú totižto enormne drzý živočíšny druh. Vlastne tvoria iba akúsi skupinu vzpriamene kráčajúcich opíc. Auto pokojne nechajú stáť len tak pod holým nebom napospas vrtochom počasia, no keď im mačka zanechá na okne odtlačky

labiek, idú zrazu od zlosti vyskočiť z kože. Vie mi to niekto vysvetliť?

Na prednej kapote striebornej dodávky sa mi vždy spalo najlepšie. A to aj v zime – počas krátkych slnečných a teplých dní bola naozaj príjemne vyhriata a poobede sa na nej dalo dobre zdriemnuť. A keď konečne prišla jar, mohol som úspešne uzavrieť ďalší cyklus striedania ročných období. Pre mačky niet väčšieho šťastia, ako keď sa narodia na jar. Sezónu lásky máme dvakrát do roka, na jar a na jeseň, no mačiatka, ktoré sa narodia pred zimou, ju vôbec nemusia prežiť.

Vyhrieval som sa schúlený do klobka na teplej kapote, keď som náhle na sebe pocítil prenikavý pohľad. Lenivo som otvoril oči a uvidel vysokého mladého muža, ktorý si ma sústredene a tak trochu fascinovane premeriaval.

„Ty tu takto polihuješ stále?“

Myslím si, že to už bude tak, máš s tým nejaký problém?

„Si krásny...“

No áno, to počúvam často.

„Môžem sa ťa dotknúť?“

Je mi ľúto, ale nie! Rýchlo som na výstrahu zdvihol prednú labku, načo muž zmeravel a skrivil pery. To je ale nevychovanosť! Ako by si sa cítil ty, keby si driemal a dostal by si takúto otázku?

„Možno by bodlo niečo na zahryznutie.“

Tak to je iná reč, zdá sa, že sa pomaly začínaš učiť... Napokon, za to, že si ma vyrušil z pokojného spánku, by som si nejakú odmenu aj zaslúžil. Predklonil som sa a natia-

hol krk, aby som lepšie videl, ako sa muž prehrabáva v igelitke s nákupom.

„Zdá sa, že som nekúpil nič dostatočne mačacie.“

Daj čokoľvek, je mi to jedno. Túlavé mačky netrpia prierberčivosťou. Ten šalát z morských plodov nevyzerá najhoršie... Zvedavá hlava mi zašuchotala o igelit, čo muža celkom pobavilo. S úsmevom ma po nej pohladil.

Júj, to smažené mäsko by som si veru dal!

„Také nezdravé jedlo? Radšej nie. Navyše je veľmi pikantné.“

Prosím ta, aké nezdravé... Myslíš si, že túlavá mačka, ktorá ani nevie, čo s ňou zajtra bude, sa trápi tým, čo jej telu prospieva a čo nie? Zaujíma ma jediné – či mám v tejto chvíli čo pod zub. Muž nakoniec predsa len začal zo sendviča vyťahovať smažené kúsky mäsa a kládol si ich na dlaň. Naozaj chce, aby som mu jedol priamo z ruky? Vážne si myslí, že si ma takto získa? Ach jaj, čo sa dá robiť?! Keď ide o kúsok čerstvého mäsa, prečo neurobiť výnimku? Zo zásad sa mačka nenaje.

Pustil som sa do mäska a prsty jeho pravej ruky mi začali prechádzať od brady smerom k ušiam. Jemne ma za nimi škrabkal. Prečo by som človeku za dobré jedlo nedovolil, aby ma trochu pohladkal? Na tom nie je nič zlé. Tento muž v tom bol navyše skutočný majster. Vôbec by mi neprekážalo, keby ma hladil pod bradou o čosi dlhšie. Hlavu som nastavil ešte bližšie k jeho ruke – aké je to príjemné!

„V sendviči zostanú už len lístky kapusty, pozri,“ muž sa usmial a z plastového balenia so sendvičom

prekrojeným na dve časti vyberal posledný kúsok mäsa. Nemal by som nič proti tomu, keby pokračoval a ponúkol mi aj kúsky cestíčka, ktoré odložil bokom – určite by ma zasýtili ešte viac.

Nakŕmil ma a ja som mu za odmenu dovolil, aby ma hladil – priznávam. No teraz je čas rozlúčiť sa. Opäť som zdvihol pravú labku, tentoraz to malo znamenať dovidenia. Pochopil. „Uvidíme sa neskôr,“ vzpriamril sa a odkráčal k schodisku vedúcemu do domu.

Toto bolo naše prvé stretnutie. Krátko nato som od muža dostal meno.

Od toho dňa som každý večer nachádzal pod striebornou dodávkou nejaké jedlo. V tieni zadnej pneumatiky bolo vždy položené niečo vo veľkosti ľudskej hrste, čo pre mačku predstavuje uspokojivú porciu solídneho obeda. Muž zo schodiska počas noci bezcieľne vychádzal von. Ak som bol nablízku, trochu som sa okolo neho pomotal a dal sa pohľadiť na znak vďaka za jeho dary. Keď ma nezastihol, nechal mi niečo pod dodávkou. Niekedy sa stávalo, že mi to zjedli iné mačky alebo muž niekam odišiel – nevedno kam – a ja som vtedy márne až do rána čakal na jedlo. Ukázalo sa ako hlúpe predpokladať, že by som každý deň mohol dostať pravidelnú stravu. Nuž, ľudia sú nespoľahlivé tvory a vo všeobecnosti sa nevypláca sľubovať si od nich niečo viac. Mačací spôsob prežitia beztak spočíva v rozhadzovaní záchranných sietí na všetky možné strany. Môj vzťah k tomu mužovi preto zostá-

val opatrný a formálny – no osud to tak nechcel a zasiahol. Dalo by sa povedať, že mi pekne zavaril...

Raz v noci som prechádzal cez cestu, keď ma prudko oslepilo svetlo prichádzajúceho auta. Hoci som okamžite odskočil, ozvalo sa hlasné zatrúbenie. To nevestí nič dobré... Prekvapilo ma to a chcel som sa rýchlo vytratiť. Neskoro. Dostal som sa približne do polovice únikovej cesty, keď do mňa auto vrazilo a odhodilo ma do strany. Čo sa to do mačacieho pekla stalo?! Nič som nechápal. Náhle som si uvedomil, že ležím v kríkoch vedľa cesty. Celým mojím telom zalomcovala bolesť neporovnateľná s ničím, čo som si od narodenia pamätal. Aspoňže žijem.

S očami vypleštenými od hrôzy som sa pokúsil postaviť, no musel som okamžite vykriknúť. *Auuu...* To je bolesť! Pravá zadná noha ukrutne bolí! Otočil som polovicu tela, aby som si olízal ranu, a vtedy som to zbadal... *Auuu!* Z nohy mi trčala kosť. Pokiaľ ide o poranenia, otvorené rany, nech už sú akokoľvek hrozivé, si viem ošetriť jazykom, no v tomto prípade by som mohol lízať, koľko chcel. Kosť vytrčajúca z nohy sa hlásila o slovo prenikavou bolesťou. Ach, keby len toľko netrčala... Čo teraz? Čo mám robiť? Keby mi niekto...

Pomóóó! Kto by však zachraňoval túlavého kocúra, pomyslel som si vzápätí... Náhle som si spomenul na muža, ktorý mi každý večer prináša niečo pod zub. Hádám by mi vedel pomôcť! Trochu som zaváhal – náš vzťah je predsa o tom, že on ma nakŕmi a ja mu za odmenu dovolím, aby ma pohladil. No

za pokus to aj tak stojí... Zadnú nohu s trčiacou kosťou som zdvihol a vydal sa na cestu. Za každé zavadenie o zem sa dostavil trest – zasiahla ma omračujúca bolesť. Niekoľkokrát som to takmer vzdal. *Nezvládnem to – nedokážem prejsť už ani jeden krok...*

Nejakým zázrakom sa mi podarilo dostať až na parkovisko pred domom, na miesto našich spoločných stretnutí. Kým som dokrival k striebornej dodávke, už sa pomaly brieždilo. *Au, au – to je koniec, viac už nespravím ani krok, tentoraz nie.* Z plných pľúc som vykrikoval o pomoc: *Auuuuuuuuuu!!!* Niekoľkokrát za sebou, vždy najsilnejšie, ako som len vedel. Tak prenikavo, že mi hlas po čase začal vynechávať. Už len to zavýjanie samo osebe bolo pre mňa nesmiernym utrpením.

A vtedy som zbadal, že niekto zostupuje po schodoch. Zdvihol som hlavu a spoznal ho.

„Vedel som, že si to ty,“ povedal, no v okamihu celý zbledol a bleskovo sa ku mne rozbehol. „Čo sa ti stalo? Prešlo ťa auto?“

Od hanby som doslova onemel.

„Bolí to? Musíš veľmi trpieť.“

Už sa ma prestaň pýtať na zjavné veci, začínam byť z toho pekne podráždený. Maj trochu ohľadu na poraneného kocúra!

„To bola sila! Tým volaním o pomoc si ma normálne zobudil. Naozaj si volal na mňa?“

No áno, samozrejme, že na teba, na koho iného? Prestaň konečne s tými výlevmi, iba zdržuješ!

„Dúfal si, že ti určite voľajako pomôžem, však?“

Keď som neochotne musel priznať, že trafil kliniec po hlavičke, začal z ničoho nič roniť slzy. Prečo plače?

„To je úžasné, že si si na mňa spomenul.“

Mačky neplačú ako ľudia, hoci... mám také tušenie, že rozumiem pocitom, ktoré ťa dohnali k slzám. Áno, prvý, na koho som si v tej chvíli spomenul, si bol ty. Vedel som, že sa niečo stane, ak za tebou prídem. No teraz k veci: Chceš mi vôbec nejako pomôcť? Tá bolesť je čoraz neznesiteľnejšia. Obávam sa, že samo sa to nezahojí, tak na čo čakáš?

„Neboj sa, budeš v poriadku, poď, ideme.“ V lepenkovej škatuli vystlanej mäkkou dekou ma naložil do striebornej dodávky. Zamierili sme na veterinárnu kliniku. Nepoznám horšie miesto na svete, a tak nebudem zachádzať do detailov. Väčšina zvierat ho po prvej návšteve netúži navštíviť znovu. Aký význam by preto malo rozprávať o ňom v tomto príbehu?

Napokon som u muža zostal, až kým sa mi rana nezahojila. Byt mal zariadený usporiadane. Žil v ňom sám. Do prezliekacej časti kúpeľne mi dal krabicu na toaletu a do kuchyne misky na vodu a jedlo. Možno na to nevyzerám, no som celkom inteligentný kocúr s dobrými spôsobmi. Rýchlo som sa naučil, ako používať záchod, aby zostala podlaha čistá. Pochopiť, na ktorých miestach si nemám brúsiť pazúry, mi tiež netrvalo dlho. Podľa toho som sa aj zariadil. Žiadne brúsenie o steny ani o drevené zárubne dverí, ale iba na nábytku a na deke – hoci mi muž nikdy nepovedal, že zákaz sa na ne nevzťahuje (na začiatku sa síce netváril najšťastnejšie, no keďže som kocúr, ktorý

dokáže veľmi pozorne čítať atmosféru, presne vycítim, čo sa smie a čo už nie).

Trvalo dva mesiace, kým sa kost zahojila a vybrali mi stehy. Za ten čas som sa dozvedel, ako sa môj záchranca volá. Satoru Mijawaki.

Satoru ma celý čas ledabolo oslovoval „ty“, „mačka“, alebo „pán kocúr“. Ako inak, keď som nemal žiadne meno. Ak by som aj nejaké mal, zbytočne by som mu ho hovoril, pretože nerozumie môjmu jazyku. Ľudia sú v tomto ohľade dosť v nevýhode, rozumejú iba vlastnej reči. Keď už sme pri tom, vedeli ste, že všetky zvieratá sú multilingválne?

Vždy keď som vykročil smerom k vchodovým dverám, Satoru zvrátil obočie a nahnevane mi vysvetľoval, že by som to nemal robiť: „Ak sa raz vyberieš von, tak sa už pravdepodobne nevrátiš, nemám pravdu? Buď trpezlivý a vydrž, kým sa nevylicíš! Určite by ťa nebavilo mať štiny na nohe po celý život.“

Hoci som vďaka sebaovládaniu mohol o nejaký čas ako-tak chodiť, nemyslel som si, že ma stehy na nohe budú stále tak veľmi bolieť. Už len pre ten Satoruov nahnevaný výraz som na prechádzku dva mesiace ani nepomyslel. Navyše tu boli moji mačací súper, ktorých by šuchtavá zadná noha len navnadila na súboj, a to som predsa riskovať nemohol. Nakoniec sa však rana kompletne zahojila. S čoraz namrzenejším výrazom tváre som začal chodiť k dverám v hale a mňaučať. *Ďakujem za všetku tvoju námahu, ktorú si mi venoval. Ostanem ti navždy hlboko zviazaný za túto obe-*

tu. Aj keby si mi oddnes už nikdy nenechal pod striebornou dodávkou žiadne jedlo.

V takýchto chvíľach sa Satoru netváril nahnevane, na jeho tvári sa zračil skôr smútok. Rovnako ako v prípade nábytku a deky – nie je to síce zakázané, ale aj tak...

„Takže ty by si už najradšej odišiel.“

Ach jaj, tváriš sa, akoby si sa mal čoskoro rozplakať. Nehovor mi, že ti bude smutno, keď odídem.

„Premýšľal som, či by si sa nechcel stať mojím domácim kocúrom.“

Jeho ponuka prišla ako blesk z jasného neba. Nikdy mi nenapadla myšlienka, že by som sa mohol jedného dňa zmeniť z odjakživa túlavého kocúra na kŕmeného domáceho miláčika. Vedel som, že kým sa mi rana nezahojí, bude o mňa postarané, no mal som v pláne odísť, len čo sa vystrávim. Presnejšie povedané, vždy som počítal s tým, že raz odídem.

*Nie je lepšie, keď sa budem sám porúčať, ako keď ma raz niekto vyhodí? Mačky predsa majú svoju úroveň. Ak si ma chcel za domáce zviera, mal si mi to povedať skôr. S ľahkosťou som sa prešmykol cez dvere, ktoré Satoru, zjavne zvädzajúci vnútorný boj, dosť neochotne otvoril. Ešte som sa za ním otočil a rozlúčil s hlasným mňau, do ktorého som vložil aj: *Nepôjdeš so mnou?**

Satoru mal na človeka celkom dobrý inštinkt, vedel sa nastaviť na mačací jazyk, a tak moju výzvu hruvo pochopil. Tak trochu v rozpakoch sme spolu vyšli von. Mesto sa v jasnej mesačnej noci ponorilo do úplného ticha. Vyskočil som na kapotu striebornej do-

dávky. Po takom dlhom zotavovaní ma sila môjho odrazu príjemne prekvapila. Spokojne som zoskočil na zem a s chuťou zapriadol.

Náhle blízko nás prešlo auto. Chvost sa mi zježil a celým mojím telom zalomcoval strach, že do mňa vrazí a poláme mi kosti. Inštinktívne som sa jedným skokom skryl za Satorua. Pozrel sa na mňa a chápa-vo sa pousmial. Nakoniec sme sa teda spolu vrátili do domu. Ale až po krátkej prechádzke po okolí.

Otvoriť! zamňaukal som pred dverami na druhom poschodí.

Satoru na mňa hľadel s úsmevom, hoci to opäť vyzeralo, akoby sa mal čochvíľa rozplakať.

„Naozaj sa tam chceš vrátiť?“

Samozrejme, rýchlo otváraj!

„A chceš byť mojím domácim kocúrom?“

*Áno, len by som poprosil, aby sme sa občas išli von po-
prechádzať.*

Takto sa zo mňa stal Satoruov domáci kocúr.

„Keď som bol malý, staral som sa o mačku, ktorá vyzerala presne ako ty.“ Satoru vytiahol zo zásuvky album s fotografiami. „Pozri!“ Na všetkých jedna a tá istá mačka.

Tak toto poznám – niečoho takého je schopný len úplný blázon do mačiek. Tá na fotkách sa na mňa naozaj podobala. Okrem hlavy a chvosta bola úplne biele. Na tvári dve čierne škvrny a zahnutý celý čierny strapatý chvost. Sklon chvosta bol iný, no sfarbením hlavy sme sa dokonale zhodovali.

„Škvrny na jeho čele tvorili znak 八 – osem, preto sa volal Hači.“

To už je čo za úbohý spôsob výberu mena?! Začal som sa s hrôzou obávať, aké pripadne mne. A čo keby si ma pomenoval 九 – Kjú, deviatka predsa nasleduje po osmičke, nie?

„Čo hovoríš na Nana?“

Čože??? Tu sa akože odpočítava či čo? Celkom ma zaskočil.

„Pozri, koniec chvosta máš zahnutý inak ako Hači. Keď sa naň dívam zhora, vidím číslicu 七 – sedem.“

Reč je o mne a o mojom chvoste? Tak to teda nie, trochu spomal. Nezdá sa ti náhodou, že Nana je príliš ženské meno? Ja som predsa dost' rešpektovaný kocúr, čo si o mne pomyslia mačky v mojom okolí, keď sa s nimi budem chcieť spáriť?

„Skvelé, čo hovoríš? Je to šťastné číslo a tiež dobré znamenie.“

Nespokojne som zamňaučal. Satoru prižmúril oči a poštekľil ma pod bradou: „Páči sa ti tvoje meno?“

Vôbec!!! Teda... jáááj... Zase to jeho škrabkanie. Od slasti som mimovoľne začal priasť.

„Takže sa ti páči, však?“

Ale nie... Takto som nakoniec prišiel o šancu vyriešiť celé toto nedorozumenie (čo iné som akože mal robiť – veď ma stále škrabkal!). Bolo rozhodnuté, odvtedy sa volám Nana.

„A ideme sa sťahovať!“

V dome platil zákaz chovu domácich zvierat. Satoru sa so správcom dohodol, že kým sa nezotavím zo zranenia, môžem uňho ostať. Potom sa so mnou presťaho-

val do inej časti mesta. A to všetko len z lásky ku mne! Ako kocúr musím pripustiť, že ten chlap je skutočný blázon do mačiek. Takto sa začal náš spoločný život. Satoru bol ako spolubývajúci mačky úplne bezproblémový človek a ja som bol ako spolubývajúci človeka úplne bezproblémový kocúr. Vychádzali sme spolu skutočne perfektne. Celých päť rokov, ktoré nasledovali.

Stalo sa to v čase, keď som dovŕšil svoju kocúriu dospelosť a Satoru mal niečo po tridsiatke.

„Nana, prepáč!“ ospravedlňoval sa mi a hladil ma pri tom po hlave.

Tó je v poriadku, naozaj! Nič si z toho nerob.

„Je mi tak ľúto, čo sa stalo.“

Nemusíme sa už o tom baviť – som kocúr, ktorý chápe, ako to v živote chodí.

„Nikdy som nemal v pláne sa ťa zbaviť.“

Život – ľudský či mačací – sa nie vždy uberá želaným smerom. Naše spolunažívanie sa jednoducho ocitlo na konci. Vidím to tak, že sa vrátim k živobytiu, aké som viedol pred piatimi rokmi. Ako by to asi dopadlo, keby som vtedy po uzdravení ostal na ulici? Nebude to med lízať, ale od zajtra sa vrátim na túlavé chodníčky. O nič neprichádzam. Len o meno Nana a o tých päť rokov, ktoré som strávil s ním.

Tak sa už prestaň trápiť. Mačky vedia prekonať čokoľvek, čo ich v živote stretne. V mojom prípade to platí s jedinou výnimkou – v hlave sa mi premietla spomienka na Satorua, keď ma našiel so zlomenou kosťou.

Pôjdeme?

Satoru otvoril poklop na mojej kletke. Pochopil som a vliezol dnu. Celých tých päť rokov som bol veľmi dobrý a poslušný kocúr. Dokonca aj keď ma viezol zavretého v kletke na najhoršie miesto na svete – do nemocnice –, vôbec som nevystrájal a neprskal.

„Poďme!“

Ako spolubývajúci som nerobil žiadne problémy a nemienim ich spôsobovať ani v úlohe spolucestujúceho na našom poslednom výlete. Satoru zavrel poklop kletky a naložil ma do striebornej dodávky.

HIRO ARIKAWA
Zápisky cestujúcej mačky

Z japonského originálu 旅猫リポート,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Kodansha v Tokiu v roku 2015,
preložil František Paulovič.

Vydalo vydavateľstvo Lindeni v Bratislave v roku 2020
v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o.,
so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava, Slovenská republika.

Číslo publikácie 2 217

Redakčná a jazyková úprava Viliam Hlavatý

Zodpovedná redaktorka Lucia Krajíčková

Technická redaktorka Jana Urbanová

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

1. slovenské vydanie

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú
odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh:
www.albatrosmedia.sk
eshop@albatrosmedia.sk
tel.: 02/4445 2046

© Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2020
Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa
nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania
v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez
písomného súhlasu vydavateľa.

ALBATROS MEDIA